C/2023/100

6.10.2023

OZNÁMENIE KOMISIE

o aktualizácii viacročného plánu vykonávania na zriadenie európskeho prostredia jednotnej námornej platformy na rok 2023

(C/2023/100)

1. *Súvislosti*

Nariadenie o európskom prostredí jednotnej námornej platformy (EMSWe) ([1]) vychádza z existujúcej siete vnútroštátnych námorných jednotných kontaktných miest ([2]), pričom sa v ňom zriaďuje spoločné interoperabilné prostredie na ohlasovanie informácií z lodí na pobrežie počas zastavenia v prístave.

Nariadenie Komisiu splnomocňuje vymedziť štandardizovaný súbor údajov, ktorý zahŕňa všetky ohlasovacie povinnosti, a vyvinúť a udržiavať spoločné rozhrania a služby pre vnútroštátne námorné jednotné kontaktné miesta. Uplatňuje sa od 15. augusta 2025.

V článku 19 nariadenia EMSWe sa Komisii ukladá povinnosť prijať viacročný plán vykonávania a po príslušných konzultáciách s expertmi členských štátov ho každoročne revidovala.

Účelom viacročného plánu vykonávania je uľahčiť včasné vykonávanie nariadenia a zabezpečiť mechanizmy kontroly kvality a postupy na zavedenie, udržiavanie a aktualizáciu spoločných harmonizovaných prvkov EMSWe. Prvá verzia tohto dokumentu bola vypracovaná a prijatá v roku 2021 ([3]).

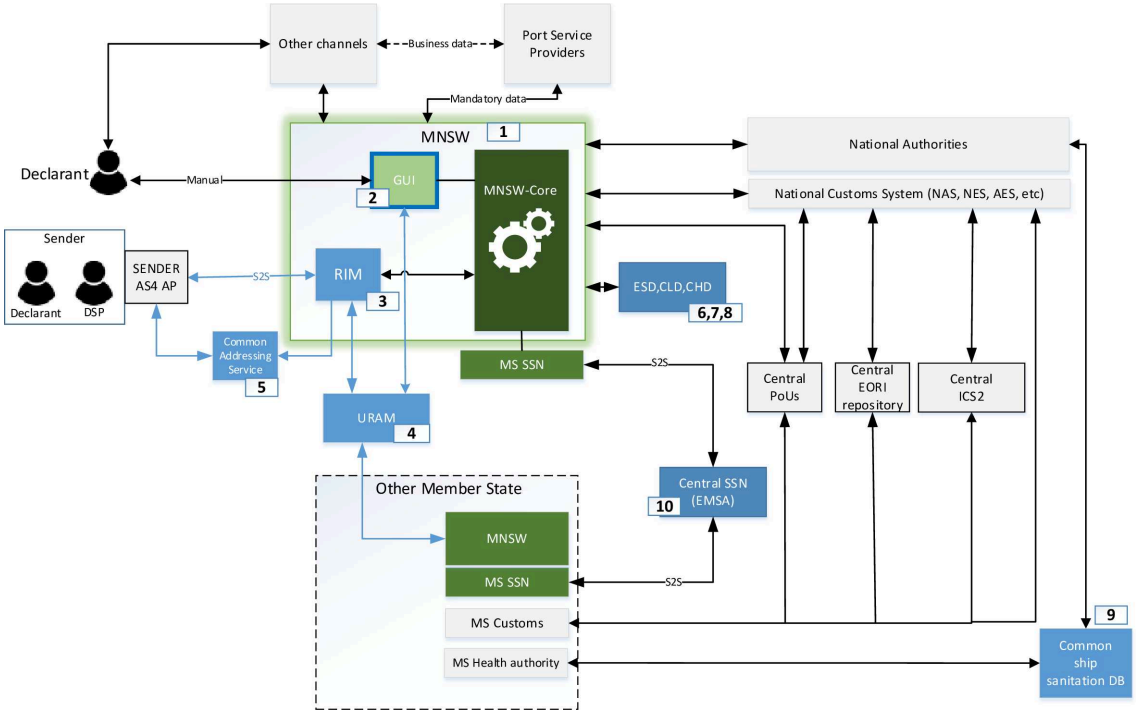
2. *IT architektúra EMSWe*

EMSWe je decentralizovaným prostredím na základe siete vnútroštátnych námorných jednotných kontaktných miest. Každé z nich poskytuje modul harmonizovaného rozhrania na ohlasovanie (RIM) pre medzisystémovú komunikáciu a grafické používateľské rozhranie pre komunikáciu medzi používateľom a systémom.

Prostredie dopĺňajú spoločné služby, ako je systém správy registra používateľov a riadenia prístupu k EMSWe (URAM), spoločné databázy a spoločná služba kontaktovania.

([1]) Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady 2019/1239 z 20. júna 2019, ktorým sa zriaďuje európske prostredie jednotnej námornej platformy a ktorým sa zrušuje smernica 2010/65/EÚ (Ú. v. EÚ L 198, 25.7.2019, s. 64).
([2]) Článok 2 ods. 3 nariadenia (EÚ) 2019/1239.
([3]) Oznámenie Komisie 2021/C 299/03.

Architektúra EMSWe na vysokej úrovni v rámci jedného vnútroštátneho námorného jednotného kontaktného miesta

Na obrázku je znázornená architektúra EMSWe na vysokej úrovni z perspektívy členského štátu vrátane interakcií vnútroštátneho námorného jednotného kontaktného miesta s deklarantmi, poskytovateľmi dátových služieb a so systémami orgánov členského štátu.

Ďalej sa uvádzajú jej komponenty:

Prvok	Opis	Články
1	vnútroštátne námorné jednotné kontaktné miesto (MNSW)	článok 2 ods. 3
2	grafické používateľské rozhranie (GUI)	článok 2 ods. 9 a článok 6 ods. 4
3	modul harmonizovaného rozhrania na ohlasovanie (RIM)	článok 2 ods. 4 a článok 6 ods. 1
4	systém správy registra používateľov a riadenia prístupu k EMSWe (URAM)	článok 12 ods. 1, 2 a 3
5	spoločná služba kontaktovania (CAS)	článok 2 ods. 10
6	databáza lodí v rámci EMSWe (ESD)	článok 14
7	spoločná databáza lokalít (CLD)	článok 15
8	spoločná databáza nebezpečných materiálov (CHD)	článok 16
9	spoločná databáza hygienického stavu lodí (SSD)	článok 17
10	SafeSeaNet (vnútroštátny systém SSN a centrálny systém SSN)	článok 8 ods. 4

3. ***Prijatie sekundárnych právnych predpisov***

Komisia v súlade s delegovanými právomocami udelenými nariadením o EMSWe prijala **delegované nariadenie (EÚ) 2023/205** ([4]), ktorým sa:

— mení príloha k EMSWe nariadeniu, v ktorej sa uvádzajú ohlasovacie povinnosti podľa právnych predpisov EÚ a medzinárodných a vnútroštátnych právnych predpisov,

— dopĺňajú nariadenia EMSWe zriadením súboru údajov v rámci EMSWe, ktorý zahŕňa viac ako 1 100 údajových prvkov, ktoré sa požadujú v rámci ohlasovacích povinností.

Ďalšie delegované akty sa očakávajú v roku 2024 (pred dátumom začatia uplatňovania EMSWe nariadenia), keď sa zmení príloha a/alebo súbor údajov.

V nariadení o EMSWe sa Komisii udeľujú vykonávacie právomoci na stanovenie špecifikácií harmonizovaných prvkov vnútroštátnych námorných jednotných kontaktných miest a spoločných služieb v rámci EMSWe. Komisia na tento účel prijala **vykonávacie nariadenie (EÚ) 2023/204** ([5]), ktorého súčasťou je prvý súbor špecifikácií a pravidiel harmonizovaných aspektov vnútroštátnych námorných jednotných kontaktných miest a troch spoločných databáz v rámci EMSWe. V rokoch 2023 a 2024 sa prijmú ďalšie **vykonávacie akty** ([6]), ktorými sa dokončí súbor špecifikácií.

Komisia na doplnenie špecifikácií modulu rozhrania na ohlasovanie v úzkej spolupráci s členskými štátmi a za pomoci Európskej námornej bezpečnostnej agentúry (EMSA) pripravuje **vykonávaciu príručku pre správy (MIG)**, v ktorej sa opisujú výmeny správ medzi deklarantmi a vnútroštátnymi námornými jednotnými kontaktnými miestami prostredníctvom modulu rozhrania na ohlasovanie. Zahŕňa to aj správy s odpoveďou na účely potvrdení a rozhodnutí orgánov po predložení formalít. **Vydanie prvej stabilnej verzie vykonávacej príručky pre správy sa očakáva do konca roka 2023**.

V článku 8 nariadenia o EMSWe sa Komisii udeľujú aj vykonávacie právomoci na stanovenie zoznamu relevantných informácií, ktoré sa majú opätovne použiť a sprístupniť pri nasledujúcom zastavení v prístave. Po vymedzení týchto údajov sa môže systém SafeSeaNet, jeho mechanizmy výmeny údajov a rozhrania vrátane potrebných bezpečnostných opatrení aktualizovať spoločne s príslušnou dokumentáciou ([7]).

4. ***Stratégia pre konzultácie so zainteresovanými stranami***

Komisia je povinná počas prípravných prác uskutočniť primerané konzultácie v súlade so zásadami stanovenými v Medziinštitucionálnej dohode z 13. apríla 2016 o lepšej tvorbe práva. Pri príprave delegovaných aktov by mala zabezpečiť transparentné a dostatočne včasné konzultácie s odborníkmi z členských štátov a so zástupcami podnikateľského prostredia.

Komisia bude v záujme vypracovania sekundárnych právnych predpisov a zabezpečenia jednotného a transparentného vývoja IT konzultovať s expertmi z členských štátov (vnútroštátnymi koordinátormi pre EMSWe a ich prizvanými expertmi). Vzhľadom na to, že nariadenie o EMSWe sa vzťahuje na niekoľko colných formalít pri vstupe a výstupe, Komisia bude v prípade potreby konzultovať so skupinami colných expertov, napríklad s Koordinačnou skupinou pre elektronické colníctvo a/alebo so skupinou pre colné postupy (ktorú riadi GR pre dane a colnú úniu). Na tento účel sa môžu zorganizovať spoločné zasadnutia so skupinami colných expertov.

([4]) Delegované nariadenie Komisie (EÚ) 2023/205 zo 7. novembra 2022, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1239, pokiaľ ide o zriadenie súboru údajov v rámci európskeho prostredia jednotnej námornej platformy, a ktorým sa mení príloha k nemu (Ú. v. EÚ L 33, 3.2.2023, s. 24).

([5]) Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) 2023/204 z 28. októbra 2022, ktorým sa stanovujú technické špecifikácie, normy a postupy na zriadenie európskeho prostredia jednotnej námornej platformy podľa nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2019/1239 (Ú. v. EÚ L 33, 3.2.2023, s. 1).

([6]) Ustanovenia vyplývajúce z článku 6 ods. 1, článku 8 ods. 5, článku 12 ods. 4, článku 13 ods. 2 a článku 17 ods. 3 nariadenia o EMSWe.

([7]) Zmeny *kontrolného dokumentu o rozhraní a funkciách* a *referenčnej príručky odkazov XML systému SafeSeaNet* schváli riadiaca skupina na vysokej úrovni pre správu digitálneho námorného systému a služieb v súlade s úlohami uvedenými v bode 2.2 prílohy III k smernici 2002/59/ES.

Komisia bude na zabezpečenie nepretržitého prepojenia a interoperability medzi EMSWe a systémom EÚ na výmenu námorných informácií (SafeSeaNet) spolupracovať s riadiacou skupinou na vysokej úrovni pre správu digitálneho námorného systému a služieb.

Komisia zaručí aj zastúpenie priemyselných združení v skupinách odborníkov ako pozorovatelia.

5. ***Harmonogram vývoja a testovania spoločných komponentov a služieb***

Modul rozhrania na ohlasovanie (RIM)

Komisia v úzkej spolupráci s členskými štátmi v **auguste 2022** vydala prvú verziu **modulu rozhrania na ohlasovanie** ako minimálny životaschopný produkt (na účely prvotného testovania) s hlavnou funkciou pre medzisystémovú komunikáciu.

Nové verzie modulu rozhrania na ohlasovanie sa sprístupnia s cieľom začleniť ďalšie funkcie na dosiahnutie úplného súladu s právnym aktom, ktorý obsahuje špecifikácie modulu rozhrania na ohlasovanie a ktorý sa ešte má prijať v roku 2023. Členským štátom sa rozošle všetka dokumentácia, ktorá je potrebná na začlenenie do ich vnútroštátnych námorných jednotných kontaktných miest, a to vrátane stratégie pre uvádzanie rôznych verzií modulu rozhrania na ohlasovanie.

Od členských štátov sa očakáva, že po sprístupnení stabilnej verzie modulu rozhrania na ohlasovanie tento modul **začlenia** do svojho vnútroštátneho námorného jednotného kontaktného miesta. Komisia a členské štáty majú na tento účel vykonať **technické skúšky** na overenie funkčnosti modulu rozhrania na ohlasovanie. Členské štáty vykonajú skúšky na pripojenie systémov odvetvia k modulu rozhrania na ohlasovanie s cieľom zabezpečiť, aby si mohli plniť ohlasovacie povinnosti prostredníctvom modulu rozhrania na ohlasovanie v rámci svojich príslušných vnútroštátnych námorných jednotných kontaktných miest.

Členské štáty vykonajú skúšky a potrebnú integráciu aj s inými dotknutými orgánmi a so systémami Komisie, a to na výmenu súvisiacich informácií. Komisia počas inštalácie a konfigurácie modulu rozhrania na ohlasovanie poskytne vnútroštátnym koordinátorom primeranú podporu a vykoná s každým členským štátom potrebné skúšky zhody a akceptačné testy. Odhadované trvanie technickej integrácie a testovania modulu rozhrania na ohlasovanie do vnútroštátnych námorných jednotných kontaktných miest, počnúc od prvého štvrťroka 2024, je **18 mesiacov** vrátane testovania s deklarantmi.

Systém správy registra používateľov a riadenia prístupu k EMSWe (URAM)

Komisia vytvára a sprístupňuje spoločný systém správy registra používateľov a riadenia prístupu. Uľahčí sa tým autentifikácia odosielateľov (deklarantov a poskytovateľov dátových služieb), ktorí sa pripájajú k modulu rozhrania na ohlasovanie. Pokiaľ ide o cezhraničnú autentifikáciu deklarantov, ktorí chcú získať prístup k vnútroštátnym námorným jednotným kontaktným miestam prostredníctvom svojich grafických používateľských rozhraní, Komisia zvažuje využitie existujúceho rámca eIDAS ([8]).

Špecifikácie systému správy registra používateľov a riadenia prístupu budú prijaté spoločne so špecifikáciami modulu rozhrania na ohlasovanie. Plánuje sa vyvinúť služby systému správy registra používateľov a riadenia prístupu v súlade s týmito špecifikáciami s a pripraviť ich súbežne so stabilnou verziou modulu rozhrania na ohlasovanie (2023). Umožní sa tým úplný cyklus testovania a integrácie, pokiaľ ide o prepojenia a interakcie medzi modulom rozhrania na ohlasovanie vnútroštátnych námorných jednotných kontaktných miest a službami systému správy registra používateľov a riadenia prístupu.

Spoločná služba kontaktovania (CAS)

Prijatie špecifikácií spoločnej služby kontaktovania požadované v článku 13 ods. 2 nariadenia o EMSWe je naplánované do tretieho štvrťroka 2024. Začiatok vypracovania týchto špecifikácií so skupinou expertov je naplánovaný na rok 2023. Očakáva sa, že vývoj tejto služby začne po vývoji modulu rozhrania na ohlasovanie a ukončí sa pred dátumom začatia uplatňovania nariadenia. Komisia po prijatí uvedených špecifikácií stanoví harmonogram integrácie spoločnej služby kontaktovania do celkového prostredia na ohlasovanie.

([8]) https://eur-lex.europa.eu/eli/reg/2014/910/oj.

Databázy

Špecifikácie databázy lodí v rámci EMSWe, spoločnej databázy lokalít a spoločnej databázy nebezpečných materiálov sa prijali vo vykonávacom nariadení (EÚ) 2023/204. Komisia v úzkej spolupráci s agentúrou EMSA pracuje na vývoji databázy lodí v rámci EMSWe, spoločnej databázy lokalít a spoločnej databázy nebezpečných materiálov. Technické zavádzanie týchto databáz bude zahŕňať prácu na referenčnom súbore údajov a príručkách systémového rozhrania pre každú databázu, po ktorej bude nasledovať technický vývoj a integrácia s členskými štátmi. Očakáva sa, že tieto tri databázy budú vyvinuté a pripravené na testovanie v členských štátoch v druhom polroku 2024.

Pokiaľ ide o databázu hygienického stavu lodí, zavádzanie sa naplánuje v neskoršej fáze vykonávania po vymedzení špecifikácií, ako sa vyžaduje v článku 17 ods. 3 nariadenia o EMSWe.

Podrobný harmonogram

Spoločné komponenty a služby	Východiskový rok								
	2023			2024				2025	
	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Modul rozhrania na ohlasovanie (RIM)									
Vydanie RIM s validáciou odosielateľa									
MIG pre správy – formality									
MIG pre správy – odpovede									
Vydanie RIM s kontrolou syntaxe ([9])									
Integrácia a testovanie v členských štátoch ([10])									
URAM									
Príručky pre používateľov služieb URAM									
Validačná služba URAM S2S									
Centrálny register odosielateľov									
Prechod a integrácia s členskými štátmi, pokiaľ ide o RIM[7]									
Spoločná služba kontaktovania (CAS)									
Vypracovanie špecifikácií									
Vývoj a testovanie (integrácia s RIM)									
Databáza lodí v rámci EMSWe (ESD)									
Referenčný súbor údajov a príručka systémového rozhrania									
Vývoj centrálnej databázy									
Integrácia so systémami členského štátu									
Skúšky uvedenia do prevádzky									
Spoločná databáza lokalít (CLD)									
Referenčný súbor údajov a príručka systémového rozhrania									
Vývoj centrálnej databázy									

([9]) Modul rozhrania na ohlasovanie vyvinutý v plnom súlade s jeho špecifikáciami.

([10]) Centrálne služby systému správy registra používateľov a riadenia prístupu budú dostupné len pri akceptačných testoch počas integrácie s modulmi rozhrania na ohlasovanie členských štátov.

Spoločné komponenty a služby		Východiskový rok								
		2023			2024				2025	
		Q2	Q3	Q4	Q1	Q2	Q3	Q4	Q1	Q2
Integrácia so systémami členského štátu										
	Skúšky uvedenia do prevádzky									
Spoločná databáza nebezpečných materiálov (CHD)										
Referenčný súbor údajov a príručka systémového rozhrania										
Vývoj centrálnej databázy										
Integrácia so systémami členského štátu										
	Skúšky uvedenia do prevádzky									
Spoločná databáza hygienického stavu lodí (SSD) ([11])										
Vypracovanie špecifikácií										

6. ***Uplatňovanie nariadenia***

Od dátumu začatia uplatňovania nariadenia sa budú všetky informácie potrebné na splnenie ohlasovacích povinností poskytovať prostredníctvom súboru údajov v rámci EMSWe a v súlade s ním. Každý členský štát zabezpečí počas prvých 12 mesiacov (od 15. augusta 2025) asistenčnú službu a podporné webové sídlo pre používateľov svojho vnútroštátneho námorného jednotného kontaktného miesta podľa štruktúry, ktorá sa vymedzuje v prílohe III k vykonávaciemu nariadeniu (EÚ) 2023/204.

Očakáva sa, že zavádzanie na vnútroštátnej úrovni vrátane testovania potrvá celkovo najmenej 18 mesiacov. Vzhľadom na vydanie verzií modulu rozhrania na ohlasovanie a služieb systému správy registra používateľov a riadenia prístupu naplánované do konca roka 2023 môžu členské štáty a odvetvie začať so svojou časťou zavádzania a príslušného testovania. Očakáva sa, že toto prechodné obdobie vrátane skúšok zhody s inými orgánmi a odvetvím bude pred uvedením centrálnych služieb do prevádzky pokračovať v priebehu roka 2024 a v roku 2025.

Komisia však bude v úzkej spolupráci s členskými štátmi naďalej monitorovať stav zavádzania a dosiahnutý pokrok. Ak to bude potrebné, na začiatku roka 2024 prehodnotí uskutočniteľnosť plánu a predloží návrhy na riešenie možných oneskorení.

([11]) O ďalších krokoch sa rozhodne v neskoršej fáze.